

Klamstwa

Uczciwosci i mówienia prawdy uczy dom. Gdy rodzice uswiadamiaja sobie, ze dziecko zaczyna klamac, martwia sie i zastanawiaja, jak temu zaradzic.

Gdy klamstwo nie wskazuje na powazne problemy emocjonalne

Male dzieci, w wieku 4-5 lat, czesto zmyslaja, a nawet opowiadaja rozbudowane, fantastyczne historie. Cieszy je nie tylko sluchanie bajek, ale takze wymyslania wlasnych. U takich maluchów rozmywa sie granica miedzy fikcja a rzeczywistoscia, ale jest to z rozwojowego punktu widzenia zjawisko jak najbardziej naturalne.

Starsze dzieci i nastolatki klamia nieraz w okreslonym celu, np. by uniknac odpowiedzialnosci za jakies przewinienie albo wykrecic sie od jakiegos obowiazku. Zapobieganiu takim taktycznym klamstwom sprzyjaja rozmowy z dziecmi o potrzebie prawdomównosci, uczciwosci i wzajemnego zaufania.

Nastolatki odkrywaja, ze klamstwo bywa wygodnym srodkiem do osiagania pozadanych celów. Klamię sie, by nie zranic uczuc drugiej osoby (np. dotychczasowej sympatii, gdy chce sie z nia zerwac). Klamię sie, by chronic przed doroslymi wlasna prywatnosc i z potrzeby bycia niezaleznym od rodziców (szesnastolatek mówi "ide do kolegi", gdy ma randke).

Gdy klamstwo wskazuje na powazne problemy emocjonalne

Nieraz bardzo rozbudowane historie opowiada takie dziecko, które juz doskonale rozróżnia miedzy prawda a fikcja i zmysleniem. Swojej relacji usilnie stara sie nadawac pozory prawdopodobienstwa, mówi z duzym przejeciem, udaje silnie przezywane emocje. Skupia wtedy na sobie uwage doroslych i wlasnie dlatego klamie.

Sa takie dzieci, skadinad w wielu zakresach odpowiedzialne, które notorycznie klamia i zmyslaja. Dochodza do wniosku, ze klamstwo jest najwygodniejszym sposobem radzenia sobie z zadaniami i oczekiwaniami rodziców, nauczycieli i rówiesników. Te dzieci nie klamia na zlosc, nie maja zlych intencji, klamstwo traktuja instrumentalnie, staje sie ono dla nich uzytecznym nawykiem.

Sa i takie dzieci, dla których klamstwo i oszukiwanie innych dla wlasnych korzysci nie stanowi zadnego problemu. Czasami klamstwo jest stosowane po to, by przed rodzicami ukryc powazny problem. Tak jest z nastolatkami siegajacymi po papierosy, alkohol, narkotyki. Stale klamia, bo musza zataic prawde, gdzie i z kim byli, co robili i na co wydali pieniadze.

Co robic, gdy dziecko lub nastolatek klamie?

Przede wszystkim pamietac o tym, ze to matka i ojciec w pierwszej kolejnosci przekazuja dzieciom wzorce zachowan i sa odpowiedzialni za postepowanie dziecka. Jezeli ono zaczyna klamac, rodzice musza interweniowac. **Powinni zaczac od powaznej rozmowy z dzieckiem i przedyskutowac z nim nastepujace sprawy:**

- różnice pomiedzy zmysleniem a rzeczywistoscia, klamstwem a prawda,
- znaczenie uczciwej postawy, zarówno w rodzinie, jak i w zyciu społecznym,
- sposoby radzenia sobie bez poslugiwania sie klamstwem.

Gdy dziecko kłamie notorycznie, z premedytacją i w poważnych sprawach, niezbędna jest być może pomoc specjalisty. Psychiatra dziecięco-młodzieżowy ułatwi dziecku i rodzicom uzyskać wgląd w przyczyny uruchamiające mechanizm kłamstwa.